

det er vist. Skulde dette ikke give det ærede Medlem et lille Vink om, at han i visse Henseender er kommen lidt for langt ind paa Examensvæsenet; jeg henviser det til det ærede Medlems Overveelse. Jeg tror i det Hele taget at have bemærket en saadan Tendents for Examensvæsenet hos det ærede Medlem. Jeg mener imidlertid, at den Slags Ting, som der her er Tale om, aldrig med nogen Slags Grund vil kunne opstilles som Examenssag for den hele danske Befolkning. Jeg tror at kunne sige med fuldkommen Vished, at selv om det ærede Medlem mulig engang i Fremtiden faar sin Billie og faar Meter-systemet indført, vil det Samme være Tilfældet overfor dette System som overfor det nuværende, at de Fleste ikke ville kunne bestaa Examen deri; thi Menigmand, ja selv den allerlærdeste Krammer, vi have, indlader sig ikke paa at lære disse Systemer som Studium, men han lærer deraf, hvad han har med at gjøre. Dette gjælder ogsaa overfor det nuværende System. Og skal jeg hen og handle med en Mand, skal jeg nok sørge for at sætte mig ind i det, jeg har Brug for af hans System, og saaledes gjøre Alle fra den simpleste Husmand til den høieste Mathematiker; man lægger sig efter det af Systemet, som man har Brug for. Jeg gad ogsaa vidst, hvorfor man skulde lade sig besvære af dette forferdelige Examensstudium og røde op i gamle Papirer for at se f. Ex. om „Pund“ er Dansk eller ikke. Den ærede Minister turde ikke engang sige, at det ikke er Dansk, men han sagde, at der er Sandsynlighed for, at det ikke er Dansk. Jeg tillader mig nu at tro overfor den ærede Minister, at det er fuldkommen godt Dansk, og indtil den ærede Minister beviser det Modsatte, bliver jeg ganske rolig ved min Paastand. Nei, man kan overhovedet ikke slaa os af Marken med „Dansk“ eller „Ikke-Dansk“; thi skulle vi feie ud af vort Modersmaal, hvad der bevislig ikke er Dansk, saa komme vi til at feie Meget ud, saa komme vi til at begynde med „Ministerium“ og „Minister“ og den Slags Ting. Det ærede Medlem ler, men det er dog saaledes i sig selv. Og saa kunne vi blive ved lige til de simpleste Ting, som vi have paa Jorden eller andetsteds (Afbrydelse). Ja, jeg skal nu ikke indlade mig i saa Meget. Alle disse Udtryk, som vi allerede gennem en lang Række af Aar have haft som Betegnelse for disse Ting, kan man ikke feie bort fra os med, at det ikke er Dansk. Derneft vendte det ærede Medlem sig særlig til Stolerne og mente da, at Lærerne spillede deres og Ungdommens Tid paa at udfinde Generalnævneren, men fandt den ikke. Naar det ærede Medlem ikke havde været saa overordentlig høitidelig, da han sagde det, vilde jeg have troet, at han var kommen i et ganske fjeldent godt Humør og havde Lykt til at kaste sit Spyd i Rjødets paa vi stakkels Lærere, som ere tilfæde. (Kofod: Det hedder os Lærere!) Om Forladelse, det ærede Medlem har Ret i sin Sprog-

rensning. Man kan saa let komme til at sige et Ord, man egentlig ikke mener; jeg takker! Utsaa vi Lærere, vi spillede vor og Ungdommen Tid og Kræfter paa at søge Generalnævneren og finde den ikke. (Berg: Hør!) Jeg skulde dog tillade mig at være saa dristig at have en anden Mening. Jeg tror, at det ærede Medlem enten har været i meget slet Humør, naar han var ube omkring i Landet og saae hvad der gik for sig i Stolerne, eller ogsaa er han ikke rigtig paa det Rene med, hvad en Generalnævner er (Afbrydelse af Berg). Det ærede Medlem siger, at det er min Skyld; men det veed jeg mig fri for, som Drengen sagde, da de spurgte ham, hvem der havde skabt Verden. Jeg er overbevist om, at det ærede Medlem paa en praktisk og forsvarglig Maade har lært at søge at finde Generalnævneren. Jeg er endvidere overbevist om, at det ærede Medlem har søgt at lade det gaa videre til sine Disciple, og jeg er dernæst overbevist om, at det ærede Medlem er saa mathematisk, at han vil indse, at hele hans Meter-system hverken vil blive fortaaeligt eller nogenfind i Virkeligheden blive optaget eller kunne bruges, naar man ikke lærer Disciplene at finde en Generalnævner. Thi jeg vil tillade mig at sige det ærede Medlem, at det i det Mindste er min Overbevisning som gammel Lærer, at det at lære Folk mekanisk at regne med Decimalbrøf, uden at lære dem, hvad Generalnævner er, idet man gaar over fra naturlig Brøf til Decimalbrøf, er en aldeles uforsvarglig Maade at omgaas Ungdommen paa. Man kan ganske vist lære vor Ungdom og derigjennem vor Almue at regne med Decimalbrøf, som man lærer den, hvad det ærede Medlem parallelliserede det med, de 4 Species i ubenævnte Tal; men jeg skal gjøre ham opmærksom paa, at alle saadanne Kunster, naar de ikke grunde sig paa virkelig Indsigt i Brøfens Natur, i Virkeligheden ikke ere Andet end den pure, store Mechanisme og som Dannelsesmiddel ere den rene Gumbug. (Berg: Hør!) Ja, Hør! Hør! — Jeg skal nu forlade dette Emne og dernæst vende mig til det ærede Medlems Slutningsbemærkning, som allerede er bleven omtalt af det ærede Medlem for Svendborg (S. A. Hansen). Jeg skal tillade mig at vende tilbage til det ærede Medlems Ytringer om, at dette prægtige Meter-system og den dermed følgende Decimalberegning skulde staae os en hel splinter ny, kvif og ras, opvakt og bevæget Lyftning over hele Folket. Det var et straalende Lys, det ærede Medlem udsendte i store Raskader over hele det danske Folk; det var Meter, Kilometer, Hektometer og Gud veed hvad for Meter, hvoraf Lyset udsraalede, og som skulde gjøre vor Befolkning saaledes, at den derigjennem endog kunde tabe den Langsomhed, som det ærede Medlem ikke kan lide. Det gjør mig ondt, at det ærede Medlem ikke kan lide det danske Folks Langsomhed; thi jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det dog kan